

Ministerstvo dopravy a Správa železnic chtějí rušit návěstidla a vypínat národní zabezpečovač LVZ. Když jsme se zeptali proč, ani jedna instituce nevěděla.

Praha, 23.6. 2025 - Ministerstvo dopravy a Správa železnic dlouhodobě usilují o vypnutí národního zabezpečovače LVZ (Liniový Vlakový Zabezpečovač) a zrušení železničních návěstidel. Spolek pro efektivní železnici dlouhodobě usiluje o zachování návěstidel na tratích a o duální provoz ETCS s národním systémem LVZ. Důvody jsou především bezpečnostní. Návěstidla umožňují zachovat provoz na dráze i v případě výpadku všech systémů, což je důležité například v případě vojenského konfliktu. LVZ je zase mnohem robustnější a levnější systém a je odolný proti hacknutí. Po letošním celoplošném výpadku ETCS se v dubnu ministr dopravy Martin Kupka v článku na iDnes.cz vyjádřil, že „... rozhodnutí o zrušení návěstidel a vypnutí liniového zabezpečovače posuneme na rok 2027 ...“ (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/etcs-zabezpecovaci-zarizeni-zeleznice-vlak-navestidlo.A250401_165915_domaci_vals). Podobně se ve stejném článku vyjádřil i generální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda. Spolek proto poslal na ministerstvo dopravy i Správu železnic obsáhlý dotaz podle zákona 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím. Cílem bylo zjistit, zda existuje rozhodnutí o vypnutí LVZ a snesení návěstidel v písemné podobě, zda existuje rozhodnutí o odložení těchto kroků do roku 2027 a především, zda ministerstvo a SŽ vědí, jaké jsou náklady na LVZ a provoz a údržbu návěstidel. Ministerstvo neodpovědělo vůbec a Správa železnic sdělila, že nemá nic písemně a náklady na LVZ ani návěstidla nezná. Tím ale obě instituce de facto přiznávají, že neexistuje jediný důvod, proč by se měla rušit návěstidla a vypínat LVZ.

„Pro zrušení návěstidel a vypnutí českého systému LVZ ministerstvo i Správa železnic dlouhodobě argumentují vysokými náklady. Když jsme se ale zeptali, kolik to stojí, odpověděli nám na osmi stranách, že vlastně vůbec nevědí. Na základě čeho to tedy chtějí rušit a vypínat?“ ptá se Josef Hendrych, předseda Spolku za efektivní železnici. Ve své odpovědi Správa železnic pouze odkázala na Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2024/1679, podle kterého má k vypnutí národních zabezpečovačů postupně docházet v letech 2040 až 2050 podle typu tratě. O rušení návěstidel v nařízení není ani slovo.

Návěstidla (lidově semaforey) strojvedoucím určují, zda smějí vjet za návěstidlo a pokud ano, jakou rychlostí. ETCS je sice může zcela nahradit, ale pouze pokud funguje. V případě výpadku ETCS by tak strojvůdci v podstatě oslepli a museli by jezdit jen na základě pokynů předávaných rádiem, pokud by ovšem fungovala hlasová komunikace přes GSM-R. Maximální rychlost na tratích, kde jsou ještě klasická návěstidla, je omezena na rychlost 100 km/hod., na tratích bez návěstidel pouze 60 km/hod. Zpoždění by se počítalo ve vyšších jednotkách hodin nehledě na výrazně omezenou propustnost tratí. Celoplošné sešrotování návěstidel je naprosto bezprecedentní krok, ke kterému nikde jinde v Evropě nebo na světě nedošlo. Výjimkou jsou pouze vyhrazené vysokorychlostní tratě, kde se ovšem klasická návěstidla nikdy nezřizovala.

Na mnoha tratích, kde je v provozu ETCS, je nainstalovaný i plně funkční národní zabezpečovací systém LVZ. Ten by v případě výpadků ETCS mohl plně převzít jeho funkci a zcela ho nahradit. Cestující by pak ani nemuseli poznat, že k nějakému problému vůbec došlo. LVZ je také výrazně robustnější systém, který má oproti ETCS mnohem vyšší odolnost v extrémních podmínkách, a je mnohem odolnější proti hackerům i fyzickým útokům. To se ukázalo loni ve Francii, Německu i Polsku, kde se ETCS stalo cílem hybridních útoků, které vyřadily železniční systémy těchto států na celé dny. Zachování národního zabezpečovacího systému v duálním provozu by tak mělo být i otázkou obrany státu a vojenské mobility, na čemž se letos v únoru shodli evropští generální ředitelé železnic během zasedání řídicího výboru a 75. valného shromáždění Společenství evropských železničních a infrastrukturních společností (CER). LVZ již také nebylo zapnuto po přestavbě železniční stanice Pardubice, třebaže fyzicky bylo namontováno, ale byl zákaz ho aktivovat. Při mimořádné události zemřeli čtyři lidé. Podle stanoviska Agentury Evropské unie pro železnice přitom měl být LVZ zapnutý (viz <https://sosad.cz/sosad-uspel-s-podnetem-kvuli-ohrozeni-bezpecnosti-pri-zavadeni-etcs-u-agentury-evropske-unie-pro-zeleznice/>).

„Pro zachování duálního provozu ETCS a LVZ všude, kde to jde, voláme dlouhodobě. A snesení návěstidel náš expertní tým odsoudil jako ten úplně nejhorší nápad. Jsem rád, že nám ministerstvo i SŽ nakonec daly za pravdu. Teď je třeba udělat další krok. Předně by se měl změnit Národní implementační plán ETCS, který s vypínáním LVZ počítá. Pro zachování návěstidel by pak bylo nejlepší, kdyby k tomu vydala závazné stanovisko Bezpečnostní rada státu, aby už nikdy nikoho podobné nesmysly ani nenapadly,“ uzavřel Josef Hendrych

O ETCS – ETCS je zkratka pro evropský vlakový zabezpečovací systém (z anglického *European Train Control System*). Je jednou ze součástí ERTMS. Měl by postupně nahradit cca 27 různých národních systémů vlakových zabezpečovačů a dosáhnout tak interoperability v železniční dopravě, tj. vedení vlaků po celém území Evropy bez nutnosti výměn hnacích vozidel na hranicích, popřípadě bez nutnosti vybavení hnacích vozidel různými národními systémy. Počítá se s jeho rozšířením především na vysokorychlostních tratích a tranzitních koridorech, do budoucna by měl nahradit všechny stávající národní systémy.

O Spolku pro efektivní železnici (SPEŽ) – Spolek pro efektivní železnici vznikl v roce 2013 pod starým názvem Spolek pro bezpečnou železnici. Je názorovou a komunikační platformou osob a institucí, kterým není lhostejný osud železnice v České republice. Naším hlavním posláním je podpora věcné diskuse a zprostředkovávání výměny názorů mezi předními odborníky a širokou veřejností na aktuální témata. V diskuzích se soustředíme především na otázky rozvoje bezpečné železniční dopravy jako efektivního a ekologického způsobu přepravy, která patří svým významem mezi klíčové součásti kritické infrastruktury státu. Vysokou odbornost, ale i názorovou rozmanitost garantují osobnosti, které jsou součástí našeho expertního týmu, z nichž všichni mají dlouholeté pracovní či akademické zkušenosti.

Váš dopis zn.

Ze dne 29. dubna 2025

Naše zn. 32720/2025-SŽ-GR-025

Listů/příloh 8/0

Vyřizuje Jana Klenotová

Telefon +420 972 235 776

Mobil +420 720 970 174

E-mail klenotovaj@spravazeleznic.cz

Datum

26. května 2025

Spolek pro efektivní železnici, z. s.

Konviktská 297/12

Praha 1, Staré Město

110 00

ID DS: <2bzpm3z>

Správě železnic, státní organizaci, se sídlem Praha 1-Nové Město, Dlážděná 1003/7, 110 00, IČO 709 942 34, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, odd. A, vložka 48384 (dále jen „SŽ“), jež je povinným subjektem ve smyslu § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „InfZ“) byla doručena dne 29. dubna 2025 žádost o poskytnutí informací podle InfZ, v níž společnost Spolek pro efektivní železnici, z. s., IČO: 02351269, zast. Ing. Josefem Hendrychem, předsedou, se sídlem Konviktská 297/12 Praha 1, Staré Město, PSČ 110 00 (dále jen „žadatel“) žádá o poskytnutí následujících informací:

- 1) „Kolik finančních prostředků ročně stála v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024 údržba, obnova a případně rozšíření traťových návěstidel na tratích spravovaných Správou železnic, s.o.? Prosím, uveďte údaje za každý kalendářní rok zvlášť. Žádám o podrobné členění včetně personálních nákladů.“
- 2) Kolik finančních prostředků ročně stál Správu železnic, s.o. provoz a údržba národního zabezpečovacího zařízení LVZ na stávající železniční infrastrukturu v letech 2020, 2021, 2022, 2023 a 2024? Prosím, uveďte údaje za každý kalendářní rok zvlášť. Žádám o podrobné členění včetně personálních nákladů.
- 3) V článku zveřejněném na zpravodajském server iDnes.cz dne 1.4. 2025 (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/etcs-zabezpecovaci-zarizeni-zeleznice-vlak-navestidlo.A250401_165915_domaci_vals) je citován generální ředitel Správy železnic Bc. Jiří Svoboda: „Zhasínání návěstidel určitě přijde. Dnes ale vidíme, že možná na takoveto kroky je ještě brzy.“ V této souvislosti žádám o poskytnutí informací, zda před 1.4. 2025 existovalo nějaké písemné rozhodnutí, pokyn či jakýkoliv jiný dokument Správy železnic, s.o. a / nebo Ministerstva dopravy ČR, ze kterého by vyplývalo, že má dojít k odstranění návěstidel a národního zabezpečovacího systému LVZ na železničních tratích v České republice. Žádám tímto o poskytnutí takových dokumentů a dále informací, na základě čeho byly tyto dokumenty připraveny a kdo k jejich přípravě dal pokyn, resp. kdo dal pokyn, aby byl vydán pokyn k jejich přípravě.
- 4) Ve stejném článku ze serveru iDnes.cz dne 1.4. 2025 (https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/etcs-zabezpecovaci-zarizeni-zeleznice-vlak-navestidlo.A250401_165915_domaci_vals) byla dále zveřejněna citace ministra dopravy Martina Kupky: „Ta zkušenost přispěla k tomu, že rozhodnutí o zrušení návěstidel a vypnutí liniového zabezpečovače posuneme na rok 2027, budeme mít v tomto směru víc zkušeností jak z domova, tak ze zahraničí.“ V této souvislosti žádám o poskytnutí informací, zda k dnešnímu dni existuje nějaké písemné rozhodnutí, pokyn či jakýkoliv jiný dokument Správy železnic, s.o. a / nebo Ministerstva dopravy ČR, ze kterého by vyplývalo, že má v roce 2027, resp. dříve či později dojít k odstranění návěstidel a národního zabezpečovacího systému LVZ na železničních tratích v České republice. Žádám tímto o poskytnutí takových dokumentů a dále informací, na základě čeho byly tyto dokumenty připraveny a kdo k jejich přípravě dal pokyn, resp. kdo dal pokyn, aby byl vydán pokyn k jejich přípravě.

- 5) *Jaké jsou předpokládané náklady na uvažované snesení všech hlavních návěstidel na tratích spravovaných Správou železnic, s.o. k dnešnímu dni na základě původního rozhodnutí (pokud existuje) a jaké mají být náklady v roce 2027 (viz odkaz na článek výše)?*
- 6) *Jaké jsou náklady na uvažované vypnutí / demontáž LVZ na všech tratích spravovaných Správou železnic, s.o. na základě původního rozhodnutí a jaké mají být náklady v roce 2027 (viz odkaz na článek výše)?*
- 7) *Jaké jsou plánované roční úspory pramenící ze snesení hlavních návěstidel na tratích spravovaných Správou železnic, s.o. v roce, kdy budou sneseny, a v následujících pěti letech po snesení?*
- 8) *Jaké jsou plánované roční úspory pramenící z vypnutí LVZ na tratích spravovaných Správou železnic, s.o. v roce, kdy bude systém vypnut, a v následujících pěti letech po vypnutí?*
- 9) *Jaké byly úspory při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice, když toto zařízení bylo v rámci stavby zabudováno, ale na příkaz (koho?) již nebylo uvedeno do provozu?"*

SŽ posoudila žádost z pohledu InfZ a dospěla k závěru požadované informace omezit, a proto v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ a ustanoveními zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává níže uvedené rozhodnutí.

ROZHODNUTÍ O ODMÍTNUTÍ ČÁSTI ŽÁDOSTI

SŽ jako povinný subjekt podle § 2 InfZ, ve věci žádosti o poskytnutí informací, která byla SŽ doručena dne 29. dubna 2025, rozhodla takto:

I. Žádosti žadatele ze dne 29. dubna 2025, o poskytnutí informací požadovaných v bodu 3), se vyhovuje a informace se poskytuje.

II. Žádost žadatele ze dne 29. dubna 2025, o poskytnutí informací požadovaných v bodech 1) a 2), se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 2 odst. 4 InfZ, odmítá.

III. Žádost žadatele ze dne 29. dubna 2025 o poskytnutí informací požadovaných v bodech 4) až 8) se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 11b InfZ, odmítá.

IV. Žádost žadatele ze dne 29. dubna 2025, o poskytnutí informací požadovaných v bodu 9) v rozsahu požadavku na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice, se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. §11b InfZ, odmítá.

V. Žádost žadatele ze dne 29. dubna 2025, o poskytnutí informací požadovaných v bodu 9) ve zbývajících částí (vyjma požadavek na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice), se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 11 odst. 4 písm. a) a ust. § 11 odst. 6 InfZ, odmítá.

ODŮVODNĚNÍ

Předmětná žádost žadatele o poskytnutí informací byla SŽ doručena dne 29. dubna 2025.

SŽ přípisem ze dne 14. května 2025, čj. 31504/2025-SŽ-GR-O25, vyrozuměla žadatele v souladu s ust. § 14 odst. 6 písm. c) InfZ, že prodlužuje lhůtu pro poskytnutí informace o 10 dní.

Základní právo na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod je klíčovým prvkem vztahu mezi státem a jednotlivcem. Poskytování informací však zároveň musí mít své limity.

Mezi tyto limity patří například samotná definice informace, či vymezení toho, nač se InfZ nevztahuje.

Podle § 3 odst. 3 se informací pro účely InfZ rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

Rovněž právo Evropské unie, jehož transpozicí vznikl InfZ, definuje informaci (dokument) jako obsah na jakémkoli nosiči, psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka (čl. 2 odst. 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru). InfZ tedy slouží toliko k poskytování dokumentů a písemností, jež byly vytvořeny a mohou být snadno, v relativně krátké lhůtě 15 dnů, znovu vyhledány a vydány.

Dle ustanovení § 15 odst. 1 InfZ platí, že: *„Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen "rozhodnutí o odmítnutí žádosti"), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.“*

Dle ustanovení § 12 InfZ je SŽ povinna provést všechna omezení práva na informace tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření.

Dle ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ platí, že povinné subjekty dále neposkytnou informace *„o probíhajícím trestním řízení, nebo týkající se trestního řízení, pokud by její poskytnutí ohrozilo či zmařilo účel trestního řízení, zejména zajištění práva na spravedlivý proces“*.

Dle ustanovení § 11 odst. 6 InfZ platí, že *„Povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení nebo bezpečnostních sborů, která se týká předcházení, vyhledávání, odhalování nebo stíhání trestné činnosti nebo ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, pokud by její poskytnutí ohrozilo práva třetích osob anebo schopnost orgánů veřejné moci předcházet trestné činnosti, vyhledat nebo odhalovat trestnou činnost, stíhat trestné činy nebo zajišťovat veřejný pořádek a bezpečnost České republiky.“*

Dle ustanovení § 11b InfZ *„Povinný subjekt může odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona; to neplatí, pokud povinný subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí.“*

Dle ustanovení § 2 odst. 4 InfZ *„se povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“* Účelem § 2 odst. 4 InfZ je bránit povinné subjekty před tím, aby byly na základě žádostí podle InfZ povinny mimo jiné vytvářet či obstarávat nové informace, jimiž nedisponují a nejsou povinny disponovat. /viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. ledna 2015, čj. 10 As 117/2014-64/.

Odbor právní, který má ve své gesci vyřizování žádostí dle InfZ, požádal věcně příslušné organizační útvary SŽ o zaslání vyjádření k žádosti. Proto bylo přistoupeno ze strany SŽ k možnosti dané InfZ, tj. k prodloužení lhůty pro vyřízení žádosti o 10 dní z důvodu konzultací s více útvary SŽ. Z vyjádření těchto útvarů odbor právní konstatuje následující:

I. K bodu 3) žádosti SŽ žadateli poskytuje následující informace:

Platí Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1679 ze dne 13. června 2024 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení (EU) 2021/1153 a (EU) č. 913/2010 a o zrušení nařízení (EU) č. 1315/2013, které v čl. 18, odst. 3 uvádí:

„Členské státy zajistí, aby systémy třídy B byly vyřazeny z provozu na hlavní síti nejpozději do 31. prosince 2040, do 31. prosince 2045 na rozšířené hlavní síti a do 31. prosince 2050 na globální síti, za podmínky, že bude zajištěna odpovídající úroveň bezpečnosti, s výjimkou úseků v městských uzlech používaných rovněž příměstskými osobními vlaky vybavenými zvláštními systémy vlakového zabezpečovacího zařízení třídy B.“

Dále SŽ v tomto smyslu odkazuje na zveřejněné informace, které jsou veřejně dostupné na : [Nařízení - EU - 2024/1679 - EN - EUR-Lex](#) , a dále na: [Nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2024/1679 ze dne 13. června 2024 o hlavních směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě, o změně nařízení \(EU\) 2021/1153 a \(EU\) č. 913/2010 a o zrušení nařízení \(EU\) č. 1315/2013Text s významem pro EHP.](#)

II. Poskytnutí požadovaných informací v bodech 1) a 2) se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 2 odst. 4 InfZ, odmítá, a to z těchto důvodů:

SŽ v souladu s judikaturou NSS (srov. rozsudek NSS ze dne 8. října 2015, čj. 5 As 24/2015–36), nejprve zkoumala, zda informací sestavenou v členění, jak požaduje žadatel, disponuje, případně zda je povinna jí disponovat.

Na základě vyjádření věcně příslušných útvarů SŽ bylo zjištěno, že informacemi v bodech 1) a 2) v žadatelem požadovaném členění SŽ nedisponuje. Dle provedených zjištění SŽ takto strukturované informace nevede a nemá je ani jako součást nějaké větší elektronické databáze, ze které by bylo možné ji extrahovat jednoduchým mechanickým (automatizovaným) prostředkem, tedy nelze požadované informace získat z dostupných evidencí, když neexistuje současně ani centralizované analogové úložiště (a SŽ nemá ani takovou povinnost ho mít), které by žadatelem podrobně strukturované informace obsahovalo a ze kterého by šlo jednoduchými úkony požadované informace extrahovat.

SŽ následně zvážila, zda a případně jak by bylo možno za uvedeného stavu žádosti žadatele vyhovět. Dle provedených zjištění by pro získání informací musela být provedena kvalifikovaná komparace všech decentralizovaně ukládaných a archivovaných dokumentů v kombinaci s využitím listinných dokumentů, které nejsou a ani nemusí být v elektronické podobě, která by musela být zpracována nikoli běžnou administrativní silou, leč zaměstnancem s odbornou kvalifikací v předmětné oblasti pro umožnění plnohodnotného posouzení specializované dokumentace vzhledem k nastaveným požadavkům žadatele co do členění a struktury výběru. Dále by bylo nutné provádět další úkony ze zjištěných informací, tj. provádět další rozsáhlé výpočty, a to napříč celorepublikovou traťovou sítí.

Dle SŽ rozsah nezbytných činností nelze považovat jen za automatizovaný postup nevyžadující hlubší intelektuální činnost, když dokumentace za požadovaná období, která by musela být kvalifikovaně posouzena, požadované informace z ní extrahovány, případně provedeny výpočty k dosažení požadovaných informací, a to vše rozčleněno a strukturováno dle požadavku žadatele, by již nebyla komparací dat jednoduchou, zcela mechanickou činností bez dalšího, ale činností kvalifikovanou, šlo by o vyhledávání a následné i ruční odborné vyhodnocování a zpracování podkladových informací značného rozsahu specifické odbornosti. Co do rozsahu nezbytných činností a jejich intelektuální náročnosti by šlo, jak jsme přesvědčeni, o tvorbu nového díla, nové informace – reálně nové databáze; na tyto činnosti se však InfZ nevztahuje, a to s odkazem na ustanovení § 2 odst. 4 InfZ.

Shrneme-li, informacemi v požadovaném členění, struktuře a za konkrétní období určené žadatelem SŽ nedisponuje, ani disponovat nemusela a nemusí na základě jakéhokoli zákonného ustanovení, neboť takto strukturovanou evidenci ke své činnosti nepotřebovala a nepotřebuje. SŽ by tak musela dle požadavku žadatele vytvořit novou informaci způsobem, jak popsáno výše s tím, že některé podkladové zdroje ani nemusí existovat.

Na základě výše uvedených skutečností SŽ konstatuje, že by taková tvorba požadované informace pro ni byla nepřiměřenou zátěží.

Se zřetelem na výše uvedené skutečnosti SŽ rozhodla ve vztahu k požadovaným informacím v bodech 1) a 2) žádosti podle § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na § 2. odst. 4 InfZ, tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

III. Poskytnutí požadovaných informací v bodech 4) až 8) a v bodu 9) v rozsahu požadavku na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice, se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 11b InfZ, odmítá, a to z těchto důvodů:

SŽ konstatuje, že informační povinnost pro povinné subjekty nastává pouze v případě informací reálně existujících. Oproti obecnému vnímání pojmu informace je tedy zákonné pojetí užší, neboť se vztahuje pouze na takovou informaci, která skutečně existuje, je zaznamenána a je v dispozici povinného subjektu, nikoli jakýkoli myslitelný údaj, který např. bude zaznamenán či doručen povinnému subjektu v budoucnu. Podstatou InfZ je především prosté přeposílání v minulosti připravených a hotových dokumentů.

SŽ provedla zkoumání a prověřování prostřednictvím věcně příslušných organizačních útvarů, zda požadovanými a konkrétně specifikovanými informacemi v bodech 4) až 8) a v části bodu 9) žádosti disponuje či zda je eviduje. Tyto věcně příslušné organizační útvary sdělily, že požadovanými informacemi tak, jak vymezil žadatel fakticky nedisponují, neevidují je, a dosud nebyly u SŽ vytvořeny, zpracovány a uchovávány podle žádného zákona. K jednotlivým bodům proto SŽ konstatuje následující:

K bodu 4)

SŽ neeviduje a ani jí není znám žádný konkrétní dokument, kde by byla uvedena skutečnost popsaná v tomto bodě žádosti řešena, tzn., že SŽ ani takovým dokumentem nedisponuje, a tedy nedisponuje ani dalšími požadovanými informacemi v tomto bodě, a to z důvodu jejich faktické neexistence.

K bodům 5) a 6)

SŽ konstatuje, že žádná veřejná zakázka relevantní k předmětu dotazu v těchto bodech, ani žádná předběžná tržní konzultace či kalkulace ceny prozatím neproběhla. Tzn., že SŽ ani takovými informacemi nedisponuje, z důvodu jejich faktické neexistence.

K bodům 7) a 8)

SŽ k těmto bodům konstatuje, že souvisí a navazují na předchozí body 5) a 6). Z logiky věci tedy vyplývá, že pokud fakticky neexistují informace k bodům 5) a 6), tak s ohledem na tuto skutečnost fakticky neexistují ani požadované informace v bodech 7) a 8).

K bodu 9), k části, v níž žadatel požaduje informace v rozsahu požadavku na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice, SŽ konstatuje, že fakticky neexistují, když takovými informacemi ve vztahu k popsané konkrétní železniční stanici nedisponuje a ani není povinna jimi disponovat.

Z výše uvedených skutečností k bodům 4) až 9) – část, dle názoru SŽ jednoznačně vyplývá, že se jedná o fakticky neexistující informace tak, jak předpokládá v ust. § 11b InfZ.

InfZ slouží toliko k poskytování dokumentů a písemností, jež byly vytvořeny a mohou být snadno, v relativně krátké lhůtě 15 dnů, znovu vyhledány a vydány; co však zjevně a doložitelně nebylo vytvořeno, tedy informace neexistující nelze poskytnout, když nepochybně nelze dát to, co není a neexistuje; žadatel jednoduše požaduje informaci, kterou povinný – jak doložil – prokazatelně nemá.

S ohledem na výše uvedené a ve spojení s teorií (k tomu např. Furek, Rothanzl, Jirovec. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. C. H. Beck, Praha 2016, s. 769) a praxí

(k tomu např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. dubna 2008, čj. 2 As 71/2007–56: „Poskytnutí informace lze totiž odmítnout nejen z důvodů právních, jež jsou taxativně vyjmenovány v § 7–11 zákona o svobodném přístupu k informacím, nýbrž i z důvodů faktických, které v zákoně z pochopitelných důvodů vyjmenovány nejsou. Typickým faktickým důvodem neposkytnutí informace přitom bude právě situace, kdy povinný subjekt požadovanou informaci nemá.“) a rovněž s přihlédnutím k ustanovení § 11b InfZ, nelze proto žádosti v bodech 4) až 8) a v části bodu 9) vyhovět, a to z důvodu faktické neexistence informace.

K podobnému závěru pak dospěl Nejvyšší správní soud i v dalším rozsudku ze dne 8. října 2015, č. j. 5 As 24/2015–36, (www.nssoud.cz), cit.: „Po povinném subjektu nelze požadovat poskytnutí neexistujících informací, v tomto směru mu z povahy věci nemůže ani svědčit břemeno důkazní k prokázání skutečností, že určité informace nemá, neboť nelze prokazovat negativní skutečnost. Po povinném subjektu je ovšem nutné požadovat zdůvodnění toho, jaké konkrétní skutečnosti vedly k závěru o tom, že požadované informace nemá.“)

Se zřetelem na výše uvedené skutečnosti, ve vztahu k požadovaným informacím v bodech 4) až 8) a v bodu 9) v rozsahu požadavku na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice, rozhodla SŽ proto podle ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 11b InfZ tak, jak je uvedeno ve výroku a odůvodnění tohoto rozhodnutí.

V. Poskytnutí požadovaných informací v bodu 9) ve zbývajících částí (vyjma požadavek na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice), se v souladu s ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 11 odst. 4 písm. a) a ust. § 11 odst. 6 InfZ, odmítá, a to z následujících důvodů:

Z vyjádření věcně příslušných organizační útvarů SŽ vyplývá, že s ohledem na stále probíhající šetření mimořádné události, kdy se dne 5. června 2024 ve 22:49 hodin v Pardubicích srazil vlak Ex 1021 (Praha hl. n. - Chop) s protijedoucím nákladním vlakem Nex 41340., kdy stále probíhá šetření Drážní inspekce (dále jen „DI“) a Policie ČR (dále jen „PČR“), nelze v dané věci poskytovat v režimu InfZ žádné informace (viz: [Pardubice hl. n. | Drážní inspekce](#)).

Dle zjištění SŽ provádí vyšetřování Policie ČR, KŘP Pardubického kraje, Územní odbor Pardubice, Oddělení obecné kriminality SKPV pod č.j. KRPE-52524/TC-2024-170070.

Požadované informace jsou, vzhledem k okolnostem mimořádné události, nepochybně informacemi týkajícími se trestního řízení, kdy šetření ve věci doposud nebyla uzavřena a závěry uvedených šetření tedy nelze předjímat. Za současného stavu tedy nelze vyloučit, že by poskytnutím informací mohl být ohrožen či zmařen účel trestního řízení a rovněž **zájem na zajištění práva na spravedlivý proces.**

SŽ má za to, že vzhledem k probíhajícímu šetření věci ze strany orgánů činných v trestním řízení a DI (kdy nelze vyloučit a lze předpokládat i případná navazující civilní soudní, či správní řízení), které se váže k žádaným informacím a mimořádné události, by **poskytnutí informací ve druhé (zbývajících částí) bodu 9)** žádosti, tedy informací zjevně souvisejících s trestním řízením ve smyslu ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ, bylo s to ohrozit naplnění účelu těchto řízení.

Za uvedeného stavu pak, nelze-li plně vyloučit ani možnost zásahu do práva na spravedlivý proces, když poskytnutí žádaných informací by mohlo narušit rovnost stran, či dotčených osob v rámci dalšího vývoje dotčených řízení, SŽ nezbylo, než postupovat s respektem k ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) InfZ, kdy dle uvedeného ustanovení již povinná osoba, tj. SŽ, ani nemá na výběr, zda informaci poskytne, když právní úprava jí takový postup zakazuje.

V souvislosti s uvedenou mimořádnou událostí a žádanými informacemi jsou, jak výše uvedeno, činěny úkony orgánů činných v trestním řízení a DI. Jde o věc, která je tedy ze strany těchto orgánů intenzivně šetřena, prověřována a vyšetřována.

SŽ vzhledem k neveřejnosti postupů jmenovaných orgánů nemůže znát přesný obsah – záměr a šíři šetřených skutečností, i přes uvedené je však zjevné, že žádané informace – bez ohledu na jen obecnost jejich vymezení – nepochybně budou podstatné pro prováděné úkony jak orgánů činných v trestním řízení, tak DI.

Pro uvedené je ze strany SŽ na žádost, resp. část bodu 9), nahlíženo komplexně, jako na celek, když zjevně všechny žádané informace, a to ať jednotlivě, či v jejich souhrnu, směřují zjevně k bližšímu poznání stavu, který se týká informací významných pro trestní řízení.

SŽ není s to posoudit míru významnosti jednotlivých jen obecně vymezených žádaných informací pro postupy orgánů činných v trestním řízení v souvislosti s realizovanými šetřeními, jakož i pro trestní řízení, není s to ani vyloučit, jakkoli to nepředpokládáme, že by v budoucnu SŽ sama mohla mít na výsledku řízení zájem.

Účelem právní úpravy InfZ nepochybně není ztěžovat procesní pozici orgánů činných v trestním řízení, DI či dotčených subjektů, včetně poškozených; nestranné, nezávislé poznání skutečného stavu a jeho prošetření je pak ve veřejném zájmu a rovněž tak v zájmu SŽ a široké veřejnosti, když plnohodnotné prošetření věci a následné zveřejnění postupů a závěrů orgánů činných v trestním řízení a DI je též zásadní pro preventivní účinky trestního práva v souvislosti s řešenou záležitostí, kdy role prevence v trestním právu je nezpochybnitelná a zcela zásadní. Pro uvedené, když požadované informace mají zcela kruciólní význam pro probíhající trestní řízení, není možné, bez vysokého rizika ohrožení jeho účelu, poskytnout žádané informace.

S ohledem na uvedené a zejména vzhledem k tomu, že požadované informace jsou předmětem a stěžejním podkladem pro probíhající řízení trestní, které doposud nebylo ukončeno, jde-li současně o informace týkající se trestního řízení a je-li na místě závěr, že poskytnutí informací by bylo s to ohrozit průběh trestního řízení a šetření DI a zájem na rovnosti stran, což vyloučit nepochybně nelze, je povinností SŽ respektovat ustanovení § 11 odst. 4 písmeno a) InfZ a poskytnutí vyžádaných informací odmítnout.

S ohledem na skutečnost, jak bylo naznačeno, že požadované informace jsou předmětem postupů orgánů činných v trestním řízení, a to v souvislosti s prověřováním realizovaným těmito orgány, když uvedené je plně v kompetenci těchto orgánů, je plně na místě omezit poskytnutí informací též s ohledem na ustanovení § 11 odst. 6 InfZ. Toto zákonné ustanovení vylučuje poskytnutí informací o činnosti orgánů činných v trestním řízení bez ohledu na to, zda se týká probíhajícího, ukončeného nebo dokonce nezahájeného trestního řízení (k tomu např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 15. února 2017, čj. 6 As 338/2016-55, nebo rozhodnutí MSS ze dne 14. září 2009, čj. 6 As 18/2009-63, nebo rozhodnutí NSS ze dne 4. srpna 2014, čj. 8As 114/2013-36).

Dle názoru SŽ by poskytnutím žádaných informací **ve zbývajících částech bodu 9), vyjma požadavku na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice**, vyvolala, či byla s to vyvolat, vysoké riziko možnosti ohrožení účelu probíhajícího řízení, kdy takový postup SŽ není s to připustit; takovým případným postupem by SŽ sama postupovala v rozporu s právní úpravou, když tato jí v rámci citovaných ustanovení InfZ jiný postup než neposkytnutí informace, neumožňuje.

Se zřetelem na výše uvedené skutečnosti, ve vztahu k požadovaným informacím v bodu 9) v rozsahu požadavku na informace o úsporách při nezapnutí LVZ v železniční stanici Pardubice, rozhodla proto SŽ podle ust. § 15 odst. 1 InfZ, s ohledem na ust. § 11 odst. 4 písm. a) a ust. § 11 odst. 6) InfZ tak, jak je uvedeno ve výroku a odůvodnění tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Žadatel je oprávněn v souladu s ust. § 16a InfZ podat stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace **v bodu 3)** žádosti, shledá-li důvody pro její podání vymezené v ust. § 16a odst. 1 InfZ, a to k Úřadu pro ochranu osobních údajů, podáním učiněným u SŽ, a to do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro poskytnutí informace podle ust. § 14 odst. 5 písm. d) InfZ.

Proti rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací v **bodech 4) až 9)**, může žadatel podle ust. § 16 InfZ a ust. § 83 odst. 1 a násl. správního řádu podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Úřadu pro ochranu osobních údajů, a to podáním učiněným u SŽ.

Mgr. František Chabičovský

26.05.2025 10:24

Podepsáno elektronicky

Mgr. František Chabičovský
vedoucí legislativního oddělení

Ověřovací doložka změny datového formátu dokumentu podle § 69a zákona č. 499/2004 Sb.

Doložka číslo: 5667070

Původní datový formát: application/pdf

UUID původní komponenty: a822de53-8ad3-42a2-8020-0dd748a0913e

Jméno a příjmení osoby, která změnu formátu dokumentu provedla:

System ERMS (zpracovatel dokumentu Jana KLENOTOVÁ)

Subjekt, který změnu formátu provedl: Správa železnic, státní organizace

Datum vyhotovení ověřovací doložky: 26.05.2025 09:41:29

Hash komponenty: 31b99ae4a3a58aa833981777b68872f8e39b5fa1da8f010e81d7432fce4a569a

Hashovací funkce: sha256Hex

9aec8aae-9a88-40fc-87af-0253c05d2978